

Op 24 juni presenteerde het Platform Milieu-educatie haar eerste produkt de 'Map Milieu-educatie Gemeente Groningen' aan de wethouder van milieuzaken Morssink en aan de wethouder voor het onderwijs mevr. Van de Vondervoort. De Map beschrijft het aanbod van natuur- en milieu-educatie van de verschillende diensten van gemeente Groningen voor de basisscholen.

NATUUR- EN MILIEU-EDUKATIE IN DE GEMEENTE GRONINGEN

Ruud de Jong

De map is vooral bedoeld voor de leerkrachten. Op een overzichtelijke manier zijn de activiteiten van het bureau Natuur- en milieu-educatie, het Natuurmuseum, het Energiebedrijf, de Milieudienst en het Waterbedrijf in de Map opgenomen. De leerkrachten kunnen vervolgens bij het voorbereiden van een lessenserie over natuur en milieu met de Map in de hand zien welke mogelijkheden er zijn, welke dienst behulpzaam kan zijn bij de voorbereiding en welk programma-onderdeel deze dienst kan verzorgen.

Meer samenwerking

In vorige jaren stuurde elke dienst zijn eigen programma naar de scholen toe. Juist natuur- en milieu-educatie (nme) vereist samenwerking. Kenmerk van natuurverschijnselen zijn juist de onderlinge samenhang en relaties. Seizoenswisselingen, voedselweb en kringlopen zijn daarvan specifieke voor-

beelden. Ook oplossingen voor milieuproblemen moeten vaak integraal van karakter zijn en kunnen niet beperkt blijven tot één milieukompartment zoals bodem, water, lucht ed. alleen.

Met deze Map bundelt de gemeente haar nme-aanbod en wil daarmee de samenhang daartussen benadrukken. Dit wordt nog eens extra gedaan omdat er twee lesprojecten worden aangekondigd, die het produkt zijn van samenwerking:

Water en grond, houdt het gezond

Dit lesproject behandelt de samenhang tussen bodem- en watervervuiling en afvalproblematiek. De eigen wijk vormt daarbij het uitgangspunt. Op basis van een milieuprojekt op de Eltjo Ruggeschool is in samenwerking met de Milieudienst, het bureau Natuur-educatie en de dienst Onderwijs dit geheel tot stand gekomen.

Groen in Groningen

In aansluiting op een tentoonstelling in het

voorjaar in het Natuurmuseum wordt een lesproject voor de basisscholen ontwikkeld. Het thema gaat over het groen in Groningen, het (milieuvriendelijke) beheer daarvan en welke rol jezelf daarin kunt spelen. Plantsoenen, de Milieudienst, het bureau Natuur-educatie en het Natuurmuseum werken hierin samen.

De bedoeling is om elk jaar de inhoud van de Map aan te passen en daar waar mogelijk uit te breiden. Volgend jaar zal naar verwachting de Map in april uitkomen met het programma voor 1988/1989.

Het platform milieu-educatie

Het Platform bestaat een jaar en de al eerder genoemde diensten zijn hierin vertegenwoordigd. De aanleiding vormde de konstatering dat aanbod op het gebied van natuur- en milieu-educatie zowel buiten als

binnen de gemeentelijke organisatie verknipd was.

Het Platform beoogt de initiatieven, ideeën en plannen op het gebied van nme voor het onderwijs te bundelen en samenwerking te bevorderen. Daarnaast zal het zelf minstens één nme-project per jaar voor de scholen in Groningen uitwerken. Het doel is om uiteindelijk natuur- en milieu-educatie als onderdeel van wereldoriëntatie in het schoolwerkplan opgenomen te krijgen. Vandaar dat het Platform leerkrachtgericht wil werken. Het schoolteam zal het uiteindelijk zelf moeten doen.

De gemeente Groningen kiest ervoor om naast het basisonderwijs ook natuur- en milieu-educatie in het voortgezet onderwijs te stimuleren. Dit komende schooljaar zal een groot project over bodem in een aantal scholen voor het voortgezet onderwijs worden uitgetoetst. Groningen volgt hiermee de landelijke ontwikkelingen.

In Utrecht maakt de Stichting Milieu-educatie in samenwerking met een aantal landelijke onderwijsbegeleidingsinstituten lesprojecten voor de onderbouw van het voortgezet onderwijs. Dit geheel staat bekend onder het NME-VO-project. Het materiaal wordt ook op een aantal scholen uitgetoetst.

Niet alleen actief in het onderwijs

Het onderwijs is slechts één van de doelgroepen in het beleid. Daarnaast behoren in zijn algemeenheid ook de inwoners van Groningen en de bedrijven in de stad tot de doelgroepen. Dit is belangrijk omdat voor het onderwijs gekozen is voor het opzetten van een

structuur. Voor de inhoud van natuur- en milieu-educatie wordt zoveel mogelijk aangesloten bij wat er leeft in de stad en bij het milieubeleid van de gemeente. Hiermee wordt voorkomen dat nme 'los' van het overige komt te staan. Dit geldt trouwens ook voor de andere doelgroepen. Natuur- en milieu-educatie heeft tenslotte tot doel verantwoordingsbesef bij te brengen voor de leefomgeving en daarnaar vervolgens te handelen. Dit moet natuurlijk wel mogelijk zijn. Sterker nog, nme-activiteiten vanuit de gemeente worden alleen maar als zinvol ervaren als men op eigen niveau het geteerde in praktijk kan brengen. Een simpel voorbeeld is dat wanneer kinderen op school geleerd

hebben dat lege niet-statiegeldflessen in de glasbak horen er ook een glasbak in de buurt hoort te zijn. Wanneer een gemeente hieraan niet mee wil werken dan tast zij de geloofwaardigheid van haar nme-programma aan. Vandaar dat de gemeente Groningen gekozen heeft om de inhoud van nme daar waar mogelijk aan te sluiten bij het milieubeleid. Daarbij is ook van belang nme-activiteiten niet alleen te richten op het onderwijs maar in te passen in een totaal educatief programma dat zich richt op de school, de inwoners en eventueel de bedrijven in die wijk. Deze wijze van werken wordt de geïntegreerde doelgroepenbenadering genoemd. Daar waar er ervaring mee is opgedaan — in Almere bv. — blijkt het zeer goed te werken. Voor Groningen geldt dat de geïntegreerde doelgroepenbenadering vooral zal worden toegepast rondom het thema afvalstoffen.

Het platform zal breder moeten blijven kijken dan naar het onderwijs alleen. Mogelijke activiteiten zal zij moeten beoordelen naar wenselijkheid en mogelijkheid. Een van de criteria zal daarbij zijn of het lesproject onderdeel vormt van een groter voorlichtings- of educatief programma waarbij meerdere doelgroepen bereikt worden.

Aan de andere kant stelt het onderwijs haar eigen eisen. Continuïteit in opbouw van nme voor de verschillende groepen en in thema's is daarbij van belang.

Het platform zal daarin het juiste evenwicht moeten vinden. Of dat lukt zal jaarlijks te zien zijn in de Map Milieu-educatie Gemeente Groningen. ●

